

Crini albi

" Crini albi " reprezinta un ciclu de poezii scrise in jurul anilor 1912 - 1916 si compusa in aceasi nota simbolistica ca si in poeziile din volumul " Inscriptii ", volum aparut in anul 1910.

Ciclul cuprindea un numar de 39 de poezii din care au fost selectate un numar de 20 de poezii in editia din anul 1990, restul fiind publicate in anul 2005 sub titlul " Pezii inedite ". Celelalte 76 se gaseai in cuprinsul " caietului colorat " si " Caietului negru ", poezii ce apartineau ultimei perioade de creatie a poetului, anii 1938 - 1948.

Intr - o prozodie clasica, " moartea crinului " trezea nebanuite senzatii si atitudini simboliste, cu delicate nuante de pastel : " Si - a deschis sfios caliciul sub un cer senin si pur/ De pe care ploua lumina picaturii de aur fin./ Prin petalele plapande a trecut cu un suspin/ vantul serilor de vara cu prelungul lur murmur " .Alteori poetul detalia ca un pictor impresionist:

" Cap ova, culoare pala/ Bucle moi si castanii, / Ochii verzi de apa moarta/ care tremurau alene/ Pe sub lungile ei gene " (Portret) .

Atmosfera decadenta se intalnea si in imaginea " prostituatelor ", care turnau " viciu si orgie ", pentru a induce o stare de narcoza a durerii : " Caci voi sa uit iubirea trista/ De floarea vesnica de crini " (Pretutindenii) .

Alte poeme, fiind scurte evocari ale unor figuri istorice, sunt realizate cu pana muiata in culoarea altor vremuri, cu atentia pentru detaliu ca un fin bijutier: " In degete subtiri si fine/ Lucesc inele cizelate/ si albe pietre nestemate/ Arunca palide lumini " (Maria Stuart) .

S - a observat ecoul de romantism, plecarea iubitei fiind resimtita acut " Violetele au murit ", " vantul plange si suspina ", " sufletul se stinge de un dor nespus ". Fericirea era sinonima cu aparitia iubitei care, cu " Ochii mari si senini " va da viata Universului " vor creste iarasi violete/ sitrandafirii vor fi plini/ salcamii vor asa in aer/ parfumul lor omorator " (O, vino iar.) .

Memoria afectiva e simulata de parfumul crinilor: " Avea figura pala, proflul bizantin / purta vestminte albe, vestiminte de mireasa / tineau in mana alba o ramura de crini / asa vedeam aievea / visata mea aleasa " (Flori de crini). Poetul simbolistic aducea imaginea unei iubite palide si triste, cu buza ca " rozele vestejite " a carei iubire o simte neatinsa, dar " Dragostea traia inca " (Eternitate) .

Evoarea atmosferei medievale cu " tunuri negrite ", cu vedenii, cu stravezi vestminte, in care palide fecioare cu ochii mari, deschisi tineau " buchete de roze vestejite / ca pete mari de sange le strang la sanul lor " este o alta caracteristica a viziunii simbolistice (Vedenii) .

Melancolia, parfumul, rozele, au constituit un pretext de visare si evaziune din imanent. Iubita avea chipul dorntelor bizantine " cu bucle negre ", buzele de " garoafa pala ", figura palida si clara, ca o "

Referate

Referate, Comentarii, Eseuri, Caracterizari
<http://referatenoi.ro>

floare de vis ", " crin alb " .

Ciclul poeziilor se caracterizeaza printr - un limbaj metaforic, pictura cu intelepciune.

Iubirea capata accente nostalgice, poetul imaginandu - se in postura : " de a fi eternul poet al gratiilor / si mi - as aterne andul acum atat de amar / sub pasii ei in calde si in proaspete petale " (Asteptare). Femeia devenea acum " vioara in flacari ", " Destin ametitor ", ce compunea un cantec al vietii (Da - mi trupul tau), faptura ei de " crini si curcubeu ", singura ratiune de a trai, " pareea turnata - n alb de carraara / al memoriei artistilor latini, / si risipea miresme de gradini / si sufletul mi - a infiorat / de cantece si de crini " (Excelsior).

Iubirea vazuta ca un izvor de simti si libertate presupunea si despartirea " eu stiu ca daca pleaca din inima ma doare " (Despartire). Universul va intinerii odata sacra iubire a poetului " Bratele - I sunt albe si subtiri ca crinul / buzele aprinse ca un rosu mat / gura ametitoare, ca la crama vinul / Si ti - e trupul sarpe rasucit colac " (Invitatie) .

Exista si poeme in care poetul a invocat momente istorice, iar de multe ori atitudinea sa a oscilat intre revolta si resemnare. Lipsa curajul si a demnitatii in momentele cheie ale istoriei au facut ca si " cantecele sa conteneasca ", " sa insufleteasca - asfintit / al horei neamului bratara " (Inceput). In ipostaza de voievod cu " diadema pe fruntea statuara ", Poetul evoca " vremurile de odinioara " (Genius loci). Cu sufletul distrus din dragoste, poetul se vroia un Pheopnix, " biruitor si static de - a pururi " (Pheonix) .

Pastrand note decadente, poetul pastreaza " restaurante de lux ", cu " principese blonde in rochii ungi de bal ", " printi de coroana in fracuri cu decoratii rare " (Decandenta). Osanditri cu suferinta de veacuri ca un " copac ce creste din vifor si din ploi ", capatau accentele razbunarii " ce va fi un mers fara carare, o trista noapte, resemnare, prabusire

". In ipostaza de revoltat, poetul apare ca un Prometeu tintuit pe o stanca, " un inger care stie ca trebuie sa cada / in iad, cu fruntea in flacari razvratit din cer ", ca un profet, avea viziunea unui pamant cu o umanitate " ce - n lantul slaviei se zbate ", aungand la distrugere si " nu va mai fi nimic din frumustea lumii / pe care am ingrijit - o milenii lungi cu drag / Si vom simtii cu drag povera de neclintit a humei / Chemand neantul tragic dintr - al pieirii prag " (Prezicere) .

Atitudinea revoltata se intalneste si in poezia " luciferica ", unde omenirea se simta inselata in sperantele ei : " noi am crezut proteste ca mergem inainte / si ca schimbam pamantul si cerul in cuvinte ". Imaginile sunt ale unei lumi fara speranta : " azi creatorul lumii e mort in creatura / in fapta lui pus clipa de clipa la tortura ". Ideea filosofica a unui viitor sumbru se continua si in panta eri " acum vantul tace cu aripile stranse ", " a inpetrit viata si nu pricepem daca / va rasari vreodata o alta - n locul ei ", " pamantu - ntreg aeagra bezmetic inainte / Si duce cioburi sacre de aducere aminte / si infinitul care se nruie si el ", dar intervenea impaciuitoarea atitudine a poetului resemnat " si daca - a fost sa fie asa, precum a fost / ca sa - nvatam durerea de - odata fara rost / la ce bun sa ne plangem ca ni s - a dat mai mult " (Resemnare). Doar iubirea va da nastere la o lume mai

Referate

Referate, Comentarii, Eseuri, Caracterizari
<http://referatenoi.ro>

bnă și doar Dumnezeu " trecerea - lă fatidică în zare ", " simantau - ai vastă de Hamlet cu aripi de heruvimi ", reușind să pună " omenirea lă - ncercare " (Răscruce).

Apar și ecourile parnasiene ca în " Singurătatea lui Apollon ", care : " în carul lui de flăcări înaripat și fin / ca o ijuțerie - n Univers lucrată / pareă un print ce își plimbă pe frumuri de rubin / imaginea de aur și argint transfigurată " sau în imaginea crepuscului " masiv ca o imagine de aur / amurgul se desfăcă pe câmpie/ în zare soarele stă ca un faur, / zeul enigmatic, flamand pe lume " (Crepuscul)

În " Aeternitas ", poetul și - a simțit sufletul sorbind din izvorul creației, ca o anforă ce avea chipul dorințelor lui, " anfoara scoasă de - a ingerilor mâna, din sufletu - mi afară ". Experiența vieții, dezamăgirile, lă - au oboșit pe poet. Nu mi vrea să vadă nimic din spectacolul unei lumi degradante vrea somnul " anticilor mumiilor / să mă deparțez din rândul celor vii / și să - mi plătesc această semnelor mei greață / de - a fi avut, sub soare, comun cu ei, viața " (Oboșeala) .

Sustinator al simbolismului, Nicolae Davidescu a fost defapt atât simbolist, cât și parnasian declarat. De la poeziile de mică întindere în care evocă tinuturi exotice, remarcabile atât prin culoare, pitoresc specific, până la contemplarea peisajelor urbane, poetul imprimă o notă meditativă liricii sale. Preferând decadentismului în linia lui Baudelaire, Laforgue, Rollinat, poetul era simbolist prin înclinanța spre contemplație, spre reverie, aceste note fiind dominate individualității sale artistice.

Sub titlul " Poezii inedite " (2005), a apărut la editura Scrisul Românesc un volum din creația lirică a lui N. Davidescu, ediția de față completându - lă opera poetului și adăugându - se volumului " Fantana cu chipuri ", apărut în anul 1990.

Se completează astfel volumul de tinerețe. " Crinii albi " din care apăruseră 20 d poezii ce au văzut lumina tiparului și au văzut lumina tiparului poeziile cuprinse în cele două caiete manuscrise " Caietul negru și Caietul colorat. poeziile cuprinse în acest volum, " Crinii albi " (scrise între 1912 și 1918) și - au circumscris vârstei simboliste. Se observă acum o estompare a notelor decadente caracteristice primelor volume (La fantana Castaliei, Inscriptii), poetul accentuându - și preferința pentru melancolia de tip romantic.

Poemele acestui volum volum ne - au evocat în imagini idealul erotic simbolist. De la căderea Evei, care și - a pierdut inocența : " minunea sculpturală se vinde azi cu bani / De când muri de - a pururi divine castitate " (Eva), până la Gina, femeia depravată ale carei cântece cernite de nostalgice aminteau de o dragoste pustietoare : " O, cântă Gino înainte. Și lasă singur să te - ascult / căci cântecu - ți mai amintesti / de - o dragoste moartă de mult, de o noapte caldă de iubire, / de o cântăreata adorată, / care - mi cerui să - lă dau la cheta / și nu i - am dat inimă toată " (Gina). Sufletul îndrăgostitului simțea ecourile iubirii în sunet culoarea, parfum " ce dor palpita - n clape, / și ce durere tainică / cu aripa - lă tristă, nevăzută / le atinge ca suspin de ape / căci ești visul intrupat de - o clipă / și ochii cenușii în fruntea ideală / Tu - mi ești mireasa ideală / parfum de crini ce se topesc în pripa " .

Referate

Referate, Comentarii, Eseuri, Caracterizari
<http://referatenoi.ro>

Poezia erotica din crinii albi are accentuate ecourile eminesciene : " ramai de - a pururi visul alb si rece / in notele ce alba floare ninge / Simt sufletul usor cum ma atinge / cu stravezi aripi spre azur cand trece " (casta). Chipul iubitei este proiectat in amurguri somptuoase de oamna, sugerand suferinta sau neimplinirea : la fereastra veche sta ingandurata / si de o vesnicie acolo - I uitata / de veacuri m - asteapta sa vin / peste albai frunte sa pun flori de crini / noaptea cade rece / cerui fumuriu / si nici in noaptea aceasta, iubito nu vin / Noaptea cade trista " (Never More).

Discursul poetic se bazeaza pe transformarea sistematica a sensibilului in semn, poezia accentuand o cromatica auto " manuala, difuza, cremolata, este o lirica a destructurarilor formale cu intentia de a obtine o vizualitate ambigua, caracteristica momentenelor de ruptura, amurguri, toamne, stari crepusculare, in general spatii instabile. Aplicandu - se un registru adecvat de lectura, se va constata cultivarea de catre poet a unei poezii fluide stergand intr - o bruma de vis contururile materiei. Elementele constitutive ca : nelinistea, amaraciunea, chinul, deznadejnea, nevroza, spleenul, angoasa, fiind doar catva dintre attributele lirice davidesciene : " flori de fum rasar in aer de taverna obosit / cand greoaie din tavanul mucezit de mucezeala / cad pe bucle rasfirate de bacanta adormita " (Flori de fum).

Melancolia a constituit una din atitudinile simboliste tipice, care s - a transformat in spleen : " subtiri fasi de aur palpita - n fund de zare / prin pomii goi de frunze, prin pomii - ngalbeniti / o panza cenusie se tese - n departare, se - ntinte, se lateste pe campii, ruginiti " (Toamna). Inainte de a fi simbol si corespondenta, parfumul a constituit un mijloc de simpla revenire, mijloc de uitare a durerii, a existentei, efluviile odorifere punand in miscare memoria afectiva si capacitatea d ilustrare ; " o seara parfumata / si luna inecata - ncet s - arata / pe un cer trist si balai / de a rasarii in cale / al visurilor ei crai / cu ochii de o dulce jale / in seara parfumata. " (Ironie).

Melancolia, regretele, chemarile nelamurite, le - am intalnit in imagini ce au dezvaluit perceptia vizuala a naturii, ceea ce il apropia de impresionisti, in sensul estomparii contururilor sub impresia luminii : " eu am tristetea dragostei ucise, / Sub parul meu aprinsul blond de soare / se ascund sageți otravitoare, / pentru iluzii, pentru vise " (Farmec suprem), sau " intr - un trist oras cu case inechite, cu turle sure, cu turle inegrite / rasarind in bruma - cetate de vis / peste stanci plesuve, / peste un larg abis. / Ma asteata o ata la chip stravezie / in parul ei curge lumina aurie / iar in ochii galesi, sfios s - au deschis / Doua flori de burma, doua flori de vis " (Never More).

Vocatia pentru atmosfera de legenda si de mister se intalneste si aici prin preferinta pentru feeria de ev mediu, cand erau invocate " domnite palide ", " cavaleri in zale de argind " : " din crainici vechi rasare o domnita / cu ochii mari, cu ochii ganditori / In neagra parului cosita / ea poarta palide flori. / Domnita palida viseaza in turnuri vechi si crenelat, / peste padure se - nsereaza / e timpul trist si s - a inoptat. / Vedenia de - odata apare / in zale de argint turnat / s " arata cavarelul care / de mult in lupta a plecat ".

Alaturi de cele doua volume, " Crini albi " si " Stari de suflet ", in volumul " Poezii inedite ", aparut

Referate

Referate, Comentarii, Eseuri, Caracterizari
<http://referatenoi.ro>

in anul 2005 se regaseste si un numar de 25 de poezii, ce au fost concepute cu anul 1911, pana a cunoscut - o pe Elena Antonescu, multe dintre ele fiindu - l dedicate pana spre sfarsitul anilor 1930.

In cele doua poeme intitulate " Scrisori ", s - a observat nota confesiva : " atras deci inspre tine ca spre un natal / te vreau cu dreptul tragic a tot ce e fatal / si daca printre pleoapele usor intredeschise / inlaturi fericirea de - a ma privi in vis / atunci, in noaptea tainica, cu zambetul amar, / de voie de nevoie, ma vei primi - n cosmar " (Scrisoare - 2).

Iubita a capatat attribute celeste, sufletul zbura pe aripi diafane de ganduri solitare : " dar uite desteptarea la sanul ei cuprinse / regina care moare zambind in agonie, / iar candela de aur a zeilor aprinse / in creier, zbuclumatul parfum de nebunie " (Fantasia - arabesc). Alteori, iubirea luand aspectul rugii, implorare, care cuprinde intreaga fire, ochii iubitei erau locul refugiului pentru indragostiti : " frumoasa mea ce stai, visand departe, / In cine stie ce pierduta parte / apropiete - nctet si ma despart / ca - n ochii tai sa - mi odihnesc fiinta / de greul nezuintelor desarte " (Ruga - 2).

Imaginile poetice cuprind o paleta bogata de la cantecul trist la clavier, la chipul palid al iubitei a o " Ofelie de ceara / inchisa - ntre tacere violenta " (Sonet). Am intalnit si o poezie a obiectelor, a spatiului inchis in care s - a proiectat metaforic o stare psihica, visul narcotic al cuplului letargic : " Ca o pantera / la picioarele - ti culcate / urmaresc ca o himera / cand al serilor hasis / ne cuprinde cateodata / cu un larg paienjenis " (Interior). Nevroza, splenul, parfumul, senzatiile, tacerea, iata un inventar bogat pentru a descrie cat mai nuanat prin multiplicarea analogicelor o stare complexa de sensibilitate ascutita : " vreau un vers sublim, suav, / unde luna galben pal / plua - n zare de opal / intr - un suflet de bolnav / vreau parfumuri care ard / cu miros pagan de nard / pe momantul unui vis " (Vreau...).

Nicolae Davidescu a scris poeme de atmosfera, a evocat cafeaua, femeia perversa si pura, in ca mai autentica formula baudelariana. Preferinta pentru decadentism, preferintele erotice, senzatiile stranii, splenul, conditia poetului si a poeziei iubirea si natura, din unele poeme apropiindu - l de simbolism, de care insa se simtea " despartit structural "

By FW Editor